



VI Міжнародна науково-практична
конференція

ПРОБЛЕМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ СУЧАСНОЇ БІОТЕХНОЛОГІЇ

27 березня 2026 р.
м. Харків, Україна

Комплексний аналіз сучасного стану і тенденцій розвитку ринку медичного канабісу

¹Яромій М. В., ²Вишневська Л. І.

¹Львівський Національний медичний університет імені Данила Галицького,
м. Львів, Україна

²Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
maryana011189@gmail.com, liliavyshevskaya@gmail.com

Вступ. Медичний канабіс набуває все більшого значення у сучасній системі охорони здоров'я, що зумовлено розширенням спектра його клінічного застосування. Препарати на основі канабіноїдів використовуються для лікування хронічного больового синдрому, неврологічних захворювань, симптомів, асоційованих з онкологічними процесами, а також окремих психічних розладів. Зростання обсягу науково обґрунтованих даних щодо терапевтичної ефективності канабіноїдів сприяє їх активнішій інтеграції в клінічну практику та формуванню самостійного сегмента фармацевтичного ринку. Водночас відбувається вдосконалення лікарських форм (ЛФ) і систем доставки, підходів до їх стандартизації, що забезпечує підвищення біодоступності активних фармацевтичних інгредієнтів (АФІ), точність дозування та мінімізацію ризику розвитку побічних реакцій.

Мета дослідження полягає у комплексному аналізі сучасного стану та тенденцій розвитку ринку медичного канабісу з урахуванням особливостей функціонування фармацевтичного та напівмедичного сегментів.

Методи дослідження. Використано методи аналізу, узагальнення і систематизації інформації за заданою тематикою.

Результати дослідження. Наразі ринку медичного канабісу притаманні паралельне існування фармацевтичного та напівмедичного сегментів, відсутність уніфікованих міжнародних стандартів класифікації ЛФ і активне формування нових підринків, орієнтованих на інноваційні системи доставки канабіноїдів. Це дозволяє розглядати ринок медичного канабісу як динамічну

систему, що швидко трансформується під впливом регуляторних, технологічних та медико-соціальних чинників.

Зокрема, фармацевтичний сегмент представлений стандартизованими лікарськими засобами з доведеною якістю, безпекою та ефективністю, що проходять повний цикл доклінічних і клінічних досліджень та підлягають жорсткому контролю з боку регуляторних органів. Натомість напівмедичний сегмент охоплює широкий спектр продуктів на основі канабісу (екстракти, олії, настоянки, харчові добавки), які часто мають спрощені вимоги до реєстрації та можуть відрізнятися варіабельністю складу, концентрації АФІ і рівнем доказовості терапевтичної дії.

Відсутність гармонізованих міжнародних підходів до класифікації ЛФ канабіноїдів ускладнює їх стандартизацію, порівняння результатів клінічних досліджень і взаємне визнання регуляторних рішень між країнами. Це, у свою чергу, створює бар'єри для глобалізації ринку та стримує інтеграцію інноваційних продуктів у систему доказової медицини.

Водночас спостерігається інтенсивний розвиток нових підринків, пов'язаних із удосконаленням систем доставки канабіноїдів. До них належать трансдермальні терапевтичні системи, інгаляційні пристрої з контрольованою дозою, нано- та мікроемульсії, ліпосомальні форми, а також біосумісні полімерні носії, що забезпечують таргетовану доставку та контрольоване вивільнення активних інгредієнтів, застосування яких сприяє підвищенню біодоступності канабіноїдів, зменшенню варіабельності фармакокінетичних параметрів і мінімізації побічних ефектів.

Окрему роль у трансформації ринку відіграють регуляторні зміни, які в різних країнах відбуваються нерівномірно — від суворо обмежувальних до більш ліберальних моделей доступу до медичного канабісу. Це формує неоднорідне нормативне середовище, що впливає на інвестиційну привабливість галузі, розвиток наукових досліджень та доступність препаратів для пацієнтів.

Висновки. Ринок медичного канабісу характеризується високим рівнем динамізму, інноваційності та регуляторної варіабельності, що зумовлює його подальший розвиток як складної багаторівневої системи з перспективами інтеграції у сучасну фармацевтичну та медичну практику.